Весілля в Курозванах

Перезви, вівторкове гуляння

Коли обсаджують весільних круг стола в дружки, то вже ранок понеділка. По обіді знову йдуть до молодої, сідають за стіл, обідають, співають пісень. Далі виходять, сідають на вози (сані), що вже до того часу прибули. Мати молодої обсилає, і весільний екскорт рушає до молодого. По приїзду до його двору на воротях запалюють жменю соломи, через які обов'язково треба переїхати. Тоді батьки зустрічають молодят хлібом, останні їх цілують, і весільні заходять до хати. Через якийсь час у світлиці зринає спів:

Под піччу курка сокоче,
Наш Степанко спатоньки
хоче,

Пойдіте, постеліте —
Їх спатоньки положіте.
Потім до молодої:
Тікай, Ганнусю, у поле,
Тебе Степанко сколе
Довгою тесиною —
Не будеш дівчиною.

Тоді дружки ведуть молодих спати у клуню. Там останні замикаються і лишаються до того часу, поки не поспляться. За весь цей період не дають їсти.

Після цього молодят забирають обідати. А ввечері (в понеділок ще) відбувається перезва: молодий кличе тещу до себе. На перезву збираються звично усі родичі з обох сторін. На ній згодом відбувається перепій: молодий п'є спершу чарку до свого батька, а той дає йому подарунок. За ним дарують і всі весільні, хто що може. Після перепою вечеряють і йдуть спати.

На понеділкові весільне торжество не завершується. Наступного дня, у вівторок, молодий з дружками і музиками йде по тестя, водночас несе тещі чоботи і пиріжки: взуттям обсилає її, а пиріжками — весільних. Тоді снідають, повертаються до молодого, де й завершується веселе гуляння.

Післямова

Ось і все. Таким і постає Курозванівське весілля перед нами. Що дійшло з тих часів до сьогодення, судити, звичайно, кожному по-своєму. Однак не важко помітити, що чимало елементів з весільного обряду використовується й зараз, а якась їх частина призабулася, відійшла назавжди в минуле.

Хоч чому назавжди? Можливо, зараз, коли ми стали на шлях самостійної державності, коли Україна відроджує себе на уламках поніveченої прадідівської духовності, культури, і повернеться до нас у своїх кращих обрисах старовинне весілля, таке, як, скажімо, справляли в Курозванах. І людські душі знову наповняться таким життєдайним народним гумором, святковою веселістю. На щастя молодим, на добру заздрість неодруженим.

В. ТАРАСЮК.

(Закінчення. Поч. у №№ 7—10).